herpy

GEKKOER

# *Correlophus belepensis*

*Correlophus belepensis* er en stor, sjelden gekko som bare lever på én enkelt liten øy i Belep-øyene nordvest for Grande Terre på New Caledonia. Den ligner den nære slektningen *Correlophus ciliatus* og har en tydelig kam av pigger fra øyet ned mot skulderen. Arten er kritisk truet i naturen, og det finnes nesten ingen kunnskap om stell i fangenskap.

Familie: Diplodactylidae  Engelsk: Belep giant gecko  Publisert 16. november 2026

**FAKTABOKS**

### DYRET

| | |
|---|---|
| Voksenstørrelse | **18-22 cm**<br>total lengde inkl. hale |
| Levealder | **15-20 år** |
| Aktiv | **I skumringen og om natten** |
| Levevis | **Trelevende** |
| Biotop | **Regnskog** |
| Vanskelighetsgrad | **Erfaren** |

### STELL

| | |
|---|---|
| Min. terrarium | **60 × 45 × 90 cm**<br>L × B × H for 1 voksent dyr |
| Temperatur, dag | **22-26 °C** |
| Varmeplass | **26-28 °C** |
| Temperatur, natt | **18-21 °C** |
| Luftfuktighet | **50-80 %** |
| UVB | **Anbefalt**<br>Ferguson-sone 1 |
| Kosthold | **Insekter, frukt og ferdigfôr** |
| Holdes | **Alene** |

### AVL

| | |
|---|---|
| Formering | **Eggleggende** |
| Kullstørrelse | **1-2 egg** |
| Inkubasjon | **60-120 dager**<br>ved 22-26 °C |

### VERN OG PAPIRER

| | |
|---|---|
| CITES | **Ikke listet** |
| EU-vedlegg | **Ikke listet** |
| IUCN | **Kritisk truet (CR)** |

## Om arten

*Correlophus belepensis* er en stor gekko i familien Diplodactylidae. Kroppen blir opptil 10 cm fra snute til kloakk. Den samlede lengden og vekten er ikke dokumentert; tallet i faktaboksen er et anslag ut fra kroppen. Arten skiller seg fra *C. sarasinorum* ved en tydelig kam av takkede skjell som går fra bak øyet til skulderen. Fra den nærmeste slektningen, *Correlophus ciliatus*, kjennes den på en jevn skjelltegning langs sidene og, hos tre av de fire første kjente dyrene, en rekke små, hvitaktige knopper på nedre rygg eller halerot.

Arten ble beskrevet i 2012 av Aaron Bauer, Anthony Whitaker, Ross Sadlier og Todd Jackman i revisjonen av New Caledonias kjempegekkoer, som flyttet *C. ciliatus* og *Correlophus sarasinorum* til slekten *Correlophus*. Artsnavnet henviser til Belep-øyene, der den lever.

## Utbredelse og leveområde

*Correlophus belepensis* finnes bare på Belep-øyene, som hører til New Caledonia og ligger mer enn 40 km nordvest for Grande Terre. Arten er bare kjent fra øya Art, og typelokaliteten ligger omtrent 2 km øst for Waala i 230 meters høyde. Det kjente leveområdet er svært lite, og arten er ikke funnet andre steder.

Den snevre utbredelsen er hovedårsaken til at arten er kritisk truet.

**Naturlig utbredelse:** Ny-Caledonia.

### LEVEOMRÅDE

*Correlophus belepensis* lever i lukket skog og skoglignende kratt på hard, lateritisk jord. Det finnes ingen målinger av temperatur og luftfuktighet fra leveområdet.

Arten trues av tap av leveområde, av den invasive maurarten *Wasmannia auropunctata* og av innsamling til handel.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

## Stell

### TERRARIET

Det finnes nesten ingen kunnskap om stell av *Correlophus belepensis*. Tallene i veiledningen er lånt fra de nære slektningene *Correlophus ciliatus* og *Correlophus sarasinorum*, som lever på Grande Terre og er bedre kjent i fangenskap.

Et voksent dyr skal ha et høyt terrarium på minst 60 × 45 × 90 cm (lengde × bredde × høyde). Arten er stor og trelevende, så høyden teller mer enn bunnarealet. Innred med tykke grener i skrå og vannrette lag, korkrør og stykker av korkbark som soveplasser og planter med store blader, slik at det finnes mørke og skjulte steder. Bunnen kan være en fuktig blanding av kokosmuld, jord uten gjødsel og litt sphagnum med et lag blader oppå. Unngå fin sand, som dyret kan svelge. Terrariet skal ha god ventilasjon.

### TEMPERATUR

Om dagen er 22-26 °C passende for *Correlophus belepensis*, og et lite område øverst kan gjerne nå 26-28 °C. Om natten kan temperaturen falle til 18-21 °C.

For mye varme er en større risiko enn kulde. Unngå at temperaturen over lengre tid kommer over 28 °C, og sett terrariet bort fra solvendte vinduer. I de fleste norske hjem er ekstra varme bare nødvendig om vinteren, og en svak varmepære eller en varmematte på siden, styrt av en termostat, er nok. Mål med et digitalt termometer både høyt og lavt.

Les mer: Varme og temperatur

### LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten i terrariet til *Correlophus belepensis* skal variere: fuktige netter og tørrere dager. Spray terrariet grundig om kvelden, slik at fuktigheten stiger til 70-80 %, og la den falle til 50-60 % i løpet av dagen. Konstant våte forhold gir mugg og hudproblemer.

Dyret drikker dråper fra blader og ruter, men en lav skål med friskt vann kan stå fremme og skiftes daglig. Et hygrometer viser om rytmen holder.

### LYS OG UVB

*Correlophus belepensis* er skumrings- og nattaktiv og sover skjult om dagen. Det er ikke dokumentert hvor mye UVB den trenger. Et svakt UVB-lys for skyggedyr (Ferguson-sone 1) er en fordel, for eksempel et T5-rør på 5-7 % på den ene siden av terrariet, slik at det alltid er skygge på resten. UV-indeksen ved de øverste grenene skal ikke være over 1-2.

Ha lyset på 11-12 timer om dagen, gjerne på en tidsbryter, og sørg for at det er helt mørkt om natten. Bruk ikke sterke spotlamper.

Les mer: Lys og UVB

### FÔRING

Kosten i naturen er ikke dokumentert for *Correlophus belepensis*. Den nære slektningen *Correlophus ciliatus* lever av frukt og insekter, og fôret følger den. Grunnfôret er en ferdigblandet pulverkost til fruktetende gekkoer, rørt ut med vann til en tykk grøt. Server en liten skål to til tre ganger i uken til voksne dyr og oftere til unge, og ta ut rester etter et døgn. Skålen skal sitte høyt oppe.

Gi dessuten levende insekter en til to ganger i uken: sirisser, gresshopper eller kakerlakker. De skal være mindre enn avstanden mellom dyrets øyne og pudres med kalk med D3-vitamin. Frisk, moden frukt kan gis som godbit, men skal ikke være hovedfôret.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

### ATFERD OG HÅNDTERING

Det finnes ingen beskrivelser av temperamentet hos *Correlophus belepensis* i fangenskap. Som andre skumringsaktive gekkoer blir den sannsynligvis stresset av mye håndtering. La nye dyr venne seg til omgivelsene i flere uker, og vent med å ta dem opp til de spiser fast. Hold håndteringen kort og rolig nær gulvet, og ta aldri tak i halen, fordi den kan kastes av og ikke vokser ut igjen.

Dyrene holdes best enkeltvis. Det finnes ikke dokumenterte måter å holde dem i grupper på, og dyrene kan sannsynligvis slåss, slik andre kjempegekkoer gjør.

## Avl

### KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Det finnes ingen tall for alder og vekt ved kjønnsmodning hos *Correlophus belepensis*. Hos *C. ciliatus* kan hannene kjennes på en bule ved halens rot etter noen måneder, og hunnene avles først når de er fullt utvokste. Samme prinsipp er fornuftig her: vent til hunnen er helt utvokst og i god kondisjon.

### PARRING

Parringssesongen for *Correlophus belepensis* er ikke dokumentert. Hos andre kjempegekkoer fra New Caledonia får hunnen en vinterpause med litt lavere temperatur og kortere dager før parringen om våren. Sett hannen inn til hunnen i hennes terrarium, og følg med at han ikke blir for voldsom. Skill dyrene hvis det kommer skrammer eller uro.

### EGGLEGGING OG KULL

*Correlophus belepensis* er eggleggende. Antallet egg per legging og antallet leggeperioder per år er ikke dokumentert. Slektninger legger normalt ett eller to egg om gangen, og tallet i faktaboksen er lånt derfra. Sett inn en eggleggingskasse med fuktig sphagnum eller kokosmuld i terrariet, for eksempel en plastboks med et hull i lokket. Ellers graver hunnen eggene ned i bunnen.

Gi hunnen rikelig med kalk og insekter i sesongen, og følg med at hun ikke går ned i vekt.

### INKUBASJON

Inkubasjonen er ikke dokumentert for *Correlophus belepensis*. Tallene på 60-120 dager ved 22-26 °C er lånt fra *Correlophus ciliatus*. Flytt eggene forsiktig til en liten boks med fuktig substrat som vermikulitt eller perlitt uten å snu dem. Boksen skal ha et par små lufthull. Temperaturen må aldri komme over omtrent 28 °C.

Hold substratet fuktig, men ikke vått, og la egg som ser tvilsomme ut, ligge til de tydelig er døde.

### OPPDRETT AV UNGER

Oppdrett av unger er ikke beskrevet for *Correlophus belepensis*. Hos nærbeslektede arter får ungene en liten faunaboks med kjøkkenpapir eller sphagnum, en kvist og et skjul og sprayes daglig. De lever av plommen de første dagene, og deretter får de pulverkost samt små insekter pudret med kalk med D3-vitamin. Hold ungene enkeltvis, og veg dem jevnlig. Framgangsmåten er lånt fra slektningen.

## Helse og vanlige feil

Det er ikke beskrevet særlige sykdommer hos *Correlophus belepensis*. Ut fra erfaringene med slektningene er de typiske problemene:

- For mye varme. Lengre tid over 28 °C stresser gekkoer fra de newcaledonske skogene.
- For lite kalk og D3-vitamin, som gir bløte knokler, krumme lemmer og rystelser, særlig hos unge dyr og avlshunner. Bruk et godt ferdigfôr og pudre insektene.
- Konstant våt bunn og dårlig ventilasjon, som gir mugg, sopp og hudproblemer.
- Hudrester som sitter fast på tær og halespiss. Gi et fuktig skjul, og løsne restene forsiktig med lunkent vann.
- Tapte haler etter håndtering eller slagsmål. Det er ikke farlig, men halen vokser ikke ut igjen.

Et friskt dyr har klare øyne, en fyldig halerot og et godt grep. Søk dyrlege med erfaring med krypdyr hvis dyret går ned i vekt, ikke spiser på flere uker eller virker slapt.

## Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.